

Fykesmennene

Kontaktperson: Inger Anne Ringereide
Vår dato: 08.02.2019
Vår referanse: 19/1
Rundskriv erstatter: 2018-52

Kommentarer til forskrift om reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk

I dette rundskrivet gir vi utfyllende kommentarer til forskrift om reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk. Vi gir også nærmere retningslinjer for fylkesmannens saksbehandling av tilskuddssøknader etter forskriften. Dette rundskrivet erstatter rundskriv 2018-52 *Kommentarer til forskrift om reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk*.

I jordbruksoppjøret 2018 ble det bestemt at minstebeløpsgrense for utbetaling av tilskudd avvikles, jf. jordbruksavtale 2018-2019 pkt. 1. Dette er fulgt opp ved at minstebeløpsgrensen i § 6 tredje ledd i forskriften er fjernet. Endringen ble fastsatt ved endringsforskrift 28.1.2019 nr. 54 og trådte i kraft fra samme tidspunkt.

Fra 1. januar 2019 økes satsen for reisetilskudd ved bruk av eget fremkomstmiddel fra 10,35 til 12,07 kroner per kilometer. Satsen for reise- og ventetidstilskudd ved bruk av leid skyss og rutegående transportmiddel og tilskuddstakene som knytter seg til bruk av leid skyssbåt beholdes uendret.

Eksemplene på hvordan reiser skal føres i søknadsskjemaet *Søknad om reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk (LDIR-110)* under omtalen av § 5 *Beregning av reisetilskudd* er reviderte. Dette er gjort for å tydeliggjøre hvordan mer komplekse reiser skal føres. Blant annet inkluderer ett av eksemplene bruk av leid skyssbåt og drosje.

En mer utfyllende beskrivelse av fylkesmannens saksbehandlingsrutiner er tatt inn under avsnittet *Retningslinjer for fylkesmannens saksbehandling*. Her omtales bl.a. tiltak for å redusere negative effekter av saksbehandlingstid som tidligere er gitt i eget tilleggsrundskriv datert 26.6.2018.

Omtalen av kontroll er utvidet og revidert for 2019. Videre gir Landbruksdirektoratet en presisering til rapportering av 2018-kontrollen til fylkesmannens årsrapport.

§ 1 Formål

I forskriften § 1 heter det:

Formålet med reisetilskuddet er å bidra til å utjevne forskjeller i husdyrprodusentenes veterinærkostnader ved kunstig inseminasjon og sykdom på husdyr.

Formålet søkes oppnådd ved at veterinærforetakene reduserer husdyrprodusentenes faktura tilsvarende det veterinærforetakene mottar i tilskudd. Forskriften regulerer imidlertid ikke hva veterinærforetakene kan fakturere husdyrprodusentene.

§ 2 Grunnvilkår

For å kunne motta tilskudd etter forskriften, må visse grunnvilkår være oppfylt. Disse fremgår av forskriften § 2, der det heter:

Reisetilskudd kan gis til foretak registrert i enhetsregisteret som tilbyder av veterinærtjenester.

Reisetilskudd kan gis ved reise i forbindelse med kunstig inseminasjon eller sykdom på husdyr.

Reisetilskudd etter denne forskriften gis ikke til reise

- a) i henhold til lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) og bestemmelser gitt i medhold av denne lov,*
- b) i henhold til lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd og bestemmelser gitt i medhold av denne lov.*

I enhetsregisteret bør foretak som tilbyr veterinærtjenester være registrert med næringskode 75.000.

Veterinærreiser med andre formål enn inseminasjon og/eller sykdomsbehandling er ikke tilskuddsberettiget. Husdyr er i § 3 definert som dyr som berettiger foretak avløsertilskudd. Det er gitt en nærmere beskrivelse av dette under omtalen av § 3.

§ 3 Definisjoner

I forskriften § 3 heter det:

I denne forskriften forstås med

- 1) husdyr: Dyr som berettiger foretak avløsertilskudd.*
- 2) eget fremkomstmiddel: Bil, båt, scooter eller motorsykkel som veterinæren disponerer.*
- 3) leid skyss: Bil, båt, scooter eller motorsykkel som veterinæren ikke fører selv.*
- 4) rutegående fremkomstmiddel: Båt, tog, buss som går i rute.*

Husdyr er definert som dyr som berettiger foretak tilskudd til avløsning ved ferie og fritid (avløsertilskudd), jf. jordbruksavtale 2018-2019, tab. 9.1:

1. Melkeku
2. Ammeku
3. Øvrige storfe
4. Melkegeit og melkesau
5. Sau og ammegeit
6. Avlsgris
7. Slaktegris
8. Verpehøne og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess
9. Hest
10. Avlskanin
11. Gås, kalkun og and
12. Kylling og kalkun solgt som livdyr
13. Slaktekylling
14. Økologisk slaktekylling
15. Revetispe
16. Minktispe
17. Hjort

Det er kun dyr på listen over som kan gi grunnlag for reisetilskudd etter denne forskriften. Nærmere definisjon av dyreslagene fremgår av jordbruksavtalen, pkt. 7.2.2.

I definisjonen av husdyr etter forskriften ligger det en reservasjon mot at hobbydyr kan gi grunnlag for reisetilskudd. Dette fordi hobbydyr ikke gir foretak rett til avløsertilskudd. For at et dyr skal gi rett til avløsertilskudd, må dyret disponeres av foretak som driver vanlig jordbruksproduksjon for det aktuelle dyreslaget. Dersom foretaket mottar produksjons- og/eller avløsertilskudd for vedkommende dyreslag, kan det legges til grunn at foretaket driver vanlig jordbruksproduksjon. Opplysninger om dette finner veterinærforetakene på Landbruksdirektoratets nettsider under menypunktene *Statistikk og utvikling, Tilskudd til jordbruksforetak*.

For mer informasjon om hva som ligger i begrepet vanlig jordbruksproduksjon, se rundskriv 2018-30 *Kommentarer til forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket*.

I definisjonene i § 3 av eget fremkomstmiddel, leid skyss og rutegående transportmiddel fremgår det hvilke typer fremkomstmiddel man kan benytte for å få tilskudd. Det er altså kun reise med bil, båt, scooter og motorsykkel som berettiger tilskudd ved bruk av eget fremkomstmiddel eller leid skyss. Ved bruk av rutegående transportmiddel er det båt, tog og buss som berettiger tilskudd. Andre fremkomstmidler enn de som er nevnt i definisjonene, berettiger ikke tilskudd.

§ 4 Reisetilskudd

I forskriften heter det:

Reisetilskudd kan gis ved bruk av eget fremkomstmiddel, leid skyss og rutegående fremkomstmiddel.

Ved bruk av eget fremkomstmiddel kan det gis tilskudd for reiste kilometer og utlegg i tilknytning til reisen.

Ved bruk av leid skyss og ved bruk av rutegående fremkomstmiddel kan det gis tilskudd for utlegg i tilknytning til reisen og for den tiden veterinæren er på reise med leid skyss eller rutegående fremkomstmiddel. I reisetiden inngår nødvendig ventetid.

Reiseutgiftene må være nødvendige og utlegg skal dokumenteres i den grad det er mulig. Det gis ikke tilskudd til utlegg til overnatting og forpleining.

Denne bestemmelsen regulerer hvordan reisene godtgjøres. Det er type fremkomstmiddel som avgjør hvordan reisene skal godtgjøres. Ved bruk av eget fremkomstmiddel gis det tilskudd for reiste kilometer og utlegg i tilknytning til reisen. Ved bruk av leid skyss eller rutegående transportmiddel dekkes også utleggene, men til forskjell fra med eget fremkomstmiddel gis det her tilskudd for den tiden veterinæren er på reise. På disse reisene inngår også nødvendig ventetid.

Hva som er nødvendig ventetid vil kunne variere for hvert enkelt tilfelle. I tilfeller der veterinæren reiser fra kontoret sitt til rekvirenten (husdyrprodusent som benytter veterinærtjenester), skal det i utgangspunktet bare gis tilskudd for ventetid som er å betrakte som «normal ventetid». Som hovedregel vil det kun være aktuelt å gi tilskudd for «unormal lang ventetid» i tilfeller der veterinæren må vente på leid skyss eller rutegående fremkomstmiddel på vei fra rekvirenten til kontoret, eller fra én rekvirent til en annen. Det kan forekomme at «unormal» lang ventetid er å betrakte som nødvendig ventetid i tilfeller der veterinæren er på reise fra kontoret sitt til rekvirent. I tvilstilfeller kan fylkesmannen be veterinæren om mer informasjon som kan godtgjøre at omsøkt ventetid var nødvendig ventetid.

Alle utlegg skal som hovedregel dokumenteres med kvittering. Dette gjelder for eksempel utgifter til taxi, ferge, tunnel- og bompasseringer. Hvis fylkesmannen finner det hensiktsmessig, kan det gis unntak om dokumentasjon av utlegg. Dette vil særlig gjelde tilfeller der veterinærforetaket har bombrikke eller lignende. Bruk av leid skyssbåt skal alltid dokumenteres, både antall kjørte kilometer og total utleggsum.

§ 5 Beregning av reisetilskudd

I forskriften heter det:

Reisetilskudd beregnes etter de satser som er fastsatt i jordbruksavtalen, begrenset til maksimalt beløp per rekvirentbesøk eller per km ved bruk av leid skyssbåt. Som utgangspunkt og endepunkt regnes veterinærens faste kontorsted. Tilskudd til dekning av utlegg fakturert av rekvirent, kan ikke overstige satsen per km for reise med eget fremkomstmiddel.

Så langt reisen ikke er foretatt som ledd i den veterinære vaktjenesten, skal avstanden fra nærmeste veterinærforetak legges til grunn ved beregning av tilskudd.

Beregningen skal ta utgangspunkt i at reisen skal foretas på den hurtigste og rimeligste måten, så langt det er forenlig med utførelsen av oppdraget.

Reisetilskudd beregnes for rekvirentbesøk oppgitt i søknadsskjema. Det skal gjøres fradrag for tilskudd tilsvarende 40 km reise med egen bil per omsøkte rekvirentbesøk.

Satser og tilskuddstak og tidspunkt for iverksettelse fremgår av jordbruksavtalen og er som følger for 2019:

	Sats 2019
Tilskudd ved bruk av eget fremkomstmiddel	12,07 kr per km
Tilskudd for reise og ventetid ved bruk av leid skyss og rutegående transportmiddel	320 kr per time
Tilskuddstak ved bruk av leid skyssbåt	110 kr per km
Tilskuddstak for «andre kostnader» ved bruk av leid skyssbåt	2 000 kr per reise

For dokumenterte utlegg som knytter seg til reiser med leid skyssbåt, kan det kun utbetales tilskudd opp til tilskuddstakene. Det gis inntil 110 kroner i tilskudd per fakturerte kilometer ved bruk av leid båt. Videre gis det inntil 2 000 kroner for andre fakturerte kostnader per båttur. Med «andre kostnader» menes hovedsakelig båtens oppstartskostnad og ventetid, men også andre kostnader på skyssbåtforetakets faktura som ikke er å betrakte som kostnad per kilometer.

Med veterinærens faste kontorsted menes som hovedregel kontorstedet som veterinærforetaket er registrert med i Enhetsregisteret.

I vurderingen av hvem som er nærmeste veterinær er det veterinærens faste kontorsted som er avgjørende, ikke hvor veterinæren til enhver tid skulle befinne seg.

Hovedregelen for å beregne reiseruten det kan gis tilskudd for, er å finne den hurtigste og rimeligste reisen fra nærmeste veterinær til rekvirenten. Dette betyr at det i utgangspunktet alltid er antall kilometer eller reisetid fra nærmeste veterinær til rekvirent som danner grunnlaget for fylkesmannens beregning av tilskuddet. Dette gjelder også for utlegg.

Det er altså ikke et krav om at nærmeste veterinær må benyttes, men som hovedregel er det avstanden fra kontorstedet for nærmeste veterinærforetak til rekvirenten som skal legges til grunn ved beregning av tilskuddet. Fylkesmennene må derfor ha en oversikt over hvor de ulike veterinærkontorene er lokalisert.

Dersom den nærmeste veterinær ikke kunne påtatt seg oppdraget, kan fylkesmannen gi dispensasjon fra kravet til nærmeste veterinær. Det er gitt en nærmere beskrivelse av når det bør gis dispensasjon fra denne regelen i omtalen av § 7.

I andre ledd er det en unntaksregel for reiser foretatt som ledd i den veterinære vaktjenesten. For slike reiser gjelder ikke kravet om å legge til grunn avstanden fra nærmeste veterinær ved beregning av tilskuddet.

Landbruksdirektoratet er imidlertid kjent med at noen kommuner løser sitt krav om å ha vaktbemanning ved å hente inn veterinærer som f.eks. er på besøk i kommunen, men har sitt faste kontorsted på andre kanter av landet. I slike tilfeller legger § 4 andre ledd en føring for hvor mange kilometer veterinæren kan søke om. Der kommer det frem at det er «reiste kilometer og utlegg» som kan gis tilskudd. Dette er en sikkerhetsventil for å sikre at veterinæren ikke søker fra et kontorsted langt unna, som det reelt sett ikke er reist fra, og dermed oppnår en merutbetaling. Hvis for eksempel veterinæren har vakt i omegn til

en midlertidig bopel og bruker den midlertidige bopelen som utgangspunkt for reisen, skal reisetilskuddet beregnes for reisen fra den midlertidige bopelen til rekvirent, og ikke fra veterinærens faste kontorsted lenger unna.

At rekvirent skysser veterinær vil være en aktuell løsning dersom dette er det rimligste og raskeste reisealternativet som er forenlig med utførelsen av oppdraget. Dersom rekvirenten skysser veterinæren i egen bil, båt, scooter eller motorsykkel, kan det gis tilskudd til dekning av utlegg fakturert av rekvirent. Tilskudd for reiste kilometer kan ikke overstige satsen for reise med eget fremkomstmiddel. Dersom rekvirent eksempelvis bruker egen båt, kan det i tillegg gis tilskudd for andre kostnader opp til tilskuddstaket som gjelder ved bruk av leid skyssbåt.

I tredje ledd fremkommer det at beregningen skal ta utgangspunkt i at reisen skal foretas på den hurtigste og rimeligste måten, så langt det er forenlig med utførelsen av oppdraget. I de aller fleste tilfeller vil hurtigste og rimeligste reisemåte være korteste reisevei fra veterinærkontor til rekvirent og mellom rekvirenter. Det betyr at tilskuddet som hovedregel skal beregnes ut fra korteste reisevei mellom veterinærforetak og mellom rekvirenter. Det kan imidlertid tenkes at korteste reisevei ikke er rimeligste reisevei. I slike tilfeller skal som hovedregel tilskuddet beregnes ut fra hva som er rimeligst, så fremt ikke en slik reisevei ville ha vært uforenlig med oppdraget eller vil påføre veterinæren uforholdsmessig lang reisevei. Fylkesmannen avgjør hva som er den hurtigste og rimeligste vei i det enkelte tilfelle.

I fjerde ledd heter det at reisetilskuddet beregnes for rekvirentbesøk oppgitt i søknadsskjema, og at det skal gjøres fradrag for tilskudd tilsvarende 40 kilometer reise med egen bil for hvert omsøkte besøk. Det betyr at det skal gjøres fradrag for 482,80 kroner for hvert omsøkte rekvirentbesøk.

Besøk som ville gitt mindre enn 482,80 kroner i tilskudd med egen bil, bør ikke omsøkes. Da vil i tilfelle veterinæren få mindre i tilskudd enn om veterinæren hadde latt være å søke om tilskudd for dette besøket. Dette som følge av fradraget på 482,80 kroner per omsøkte besøk. Om veterinæren lar være å søke om tilskudd for enkelte besøk på en reise med flere besøk, skal tilskuddet beregnes etter korteste vei fra veterinærkontor til besøket det søkes tilskudd for, eller mellom rekvirentbesøkene det søkes tilskudd for.

Vi vil nedenfor gi noen eksempler på hvordan reiser skal føres i søknadsskjemaet LDIR-110 *Søknad om reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk*, i tabellen «Oversikt over reiser i søknadsperioden», og hvordan tilskuddet skal beregnes:

Eksempel 1

Veterinær Mads Madsen skal på et sykebesøk til saueprodusent Knut Knudsen og deretter på et besøk til slaktegrisprodusent Gisle Gislefoss for å kastrere smågris. Veterinær Mads Madsen reiser først til Knut Knudsen sin gård som ligger 45 km fra veterinærkontoret. Derfra kjører han videre til Gisle Gislefoss sin gård som ligger 90 km fra veterinærkontoret for så å returnere til veterinærkontoret. Veterinæren bruker egen bil hele veien. Reisen skal beregnes og føres i søknadsskjema på følgende måte:

8. Nr.	10. Fra	11. Til	13. Tur/retur	15. Eget fremkomst middel (km)	16. Leid skyss (min)	17. Utlegg ekskl. mva (kr)	18. Fradrag (kr)
1	Veterinær Mads Madsen	Knut Knutsen	x	90	0	0	482,80
19. Sum - overføres til pkt. 3 i søknadsskjema				90	0	0	482,80

Tilskuddet for denne reisen beregnes som:

(Antall kilometer kjørt med eget fremkomstmiddel multiplisert med tilhørende sats) – (sum fradrag for besøkene, tilsvarende 40 kilometer med eget fremkomstmiddel per besøk) =

$$(90 \text{ km} \times 12,07, \text{ kr/km}) - (40 \text{ km} \times 12,07 \text{ kr/km}) = 1086,3 - 482,8 = 603,50 \text{ kr}$$

Besøket hos Gisle Gislefoss er ikke ført opp i søknadsskjemaet fordi kastering av smågris ikke er en behandlingsform som omfattes av reisetilskuddsordningen, jf. § 1 i forskriften.

Eksempel 2

Veterinær Mads Madsen skal på to sykebesøk på formiddagen, først til saueprodusent Knut Knutsen og fortsetter til storfeprodusent Lars Larsen. Det er 30 km å kjøre fra Knut Knutsen til Lars Larsen, og undervegs er det nødvendig å bruke ferge siden Lars Larsen bor på en øy som heter Eksempeløya. Fergebilletten koster 70 kroner ekskl. mva hver vei, og overfarten tar 20 minutter. Madsen må i tillegg vente 10 minutter på ferja i forbindelse med begge overfartene. Senere på kvelden skal veterinær Mads Madsen være en del av den kommunale vaktordningen, og blir kalt ut på et hasteoppdrag til storfeprodusent Lars Larsen. Også på denne reisen må Mads Madsen vente 10 minutter på ferja i forbindelse med begge overfartene. Reisene skal beregnes og føres i søknadsskjema på følgende måte:

6. Vakt	8. Nr.	10. Fra	11. Til	13. Tur/retur	15. Eget fremkomst middel (km)	16. Leid skyss (min)	17. Utlegg ekskl. mva (kr)	18. Fradrag (kr)
	1	Veterinær Mads Madsen	Knut Knutsen		45	0	0	482,80
	1	Knut Knutsen	Lars Larsen		30	30	70	482,80
	1	Lars Larsen	Veterinær Mads Madsen		75	30	70	0
x	2	Veterinær Mads Madsen	Lars Larsen	x	150	60	140	482,80
19. Sum - overføres til pkt. 3 i søknadsskjema					300	120	280	1448,40

For reise nr. 2 er ferjeutgiftene uavhengige av hvor mange av besøkene på reisen som føres opp i søknaden. Utlegget skal derfor føres opp i sin helhet.

Tilskudd for reise nr. 1 og 2 beregnes som:

(Sum kilometer kjørt med eget fremkomstmiddel multiplisert med tilhørende sats) + (sum minutter på reise med leid skyss inkl. nødvendig ventetid multiplisert med tilhørende sats) + (sum utlegg ekskl. mva) – (sum fradrag for besøkene, tilsvarende 40 kilometer med eget fremkomstmiddel per besøk) =

$(300 \text{ km} \times 12,07 \text{ kr/km}) + (120 \text{ min} \times (320 \text{ kr/time}) / (60 \text{ min/time})) + 280 \text{ kr} - (1\,448,40 \text{ kr}) = 3\,092,60 \text{ kr}$

Eksempel 3

Mads Madsen er på vakt som del av den kommunale vaktordningen. Han blir kalt ut til to besøk til Eksempeløya, ett til storfeprodusent Lars Larsen og et til melkeprodusent Ola Normann. Veterinæren bruker egen bil til ferjekaia, en strekning på 50 km. Mads Madsen rekker siste ferja til Eksempeløya som går kl. 23:30. Første ferje tilbake går imidlertid ikke før kl. 06:30 påfølgende dag. Mads Madsen ønsker ikke å tilbringe natta i bilen, så han bestiller skyssbåt som frakter han frem og tilbake på den samme strekningen som han ville tatt ferje på dagtid. Mads Madsen kunne tatt ferje ut til øya, og skyssbåt tilbake, men gjør ikke det fordi dette alternativet er like dyrt eller dyrere enn å ta skyssbåt begge veier. Mads Madsen har bestilt skyssbåten til et angitt tidspunkt, men må likevel vente 10 minutter på skyssbåten på turen ut til øya. Videre tilbringer han 30 minutter om bord i skyssbåten hver vei. Ute på øya bruker han drosje mellom skyssbåten og rekvirentenes gårder. Totalt reiser han i 120 minutter med drosje ute på øya, og har ikke ventetid knyttet til drosjebruken. Reisen skal beregnes og føres i søknadsskjema på følgende måte:

6. Vakt	8. Nr.	10. Fra	11. Til	13. Tur/retur	15. Eget fremkomst middel (km)	16. Leid skyss (min)	17. Utlegg ekskl. mva (kr)	18. Fradrag (kr)
x	1	Veterinær Mads Madsen	Lars Larsen		50	40	3 100	482,80
x	1	Lars Larsen	Ola Normann			120	2 000	482,80
x	1	Ola Normann	Veterinær Mads Madsen		50	30		
19. Sum - overføres til pkt. 3 i søknadsskjema					100	190	5 100	965,60

Fakturaen fra drosjeselskapet er på kr 2 000 kroner ekskl. mva.

Fakturaen fra skyssbåtselskapet er på kr 3 100 ekskl. mva. Reist distanse er oppgitt til totalt 10 kilometer tur/retur, og det er lagt til grunn en sats per reiste kilometer på 110 kroner, totalt 1 100 kr. Andre kostnader er oppgitt til å utgjøre oppstart- og ventetidskostnader, og utgjør totalt 2 000 kroner av fakturabeløpet.

Størrelsen på utlegg til drosje på en øy og til leid skyssbåt for å komme seg dit, varierer med antall besøk på øya og hvor lenge veterinæren oppholder seg der. Mads Madsen velger å føre opp begge besøkene på Eksempeløya i søknaden fordi dette gir det største

tilskuddsbeløpet. Å føre opp bare ett av besøkene hadde gitt ett fradrag mindre, men ville ført til at det bare ville bli gitt tilskudd for den delen av utleggene som kunne tilskrives det omsøkte besøket. I dette eksempelet er utleggene så store at det lønner seg å føre opp begge besøkene selv om dette gir to fradrag.

Tilskuddet for denne reisen beregnes som:

(Sum kilometer kjørt med eget fremkomstmiddel tur/retur ferjekai, multiplisert med tilhørende sats) + (reisetid og ventetid ved bruk av leid skyssbåt og drosje multiplisert med tilhørende sats) + (utlegg til drosje og leid skyssbåt ekskl. mva) – (sum fradrag for besøkene, tilsvarende 40 kilometer med eget fremkomstmiddel per besøk) =

$(100 \text{ km} \times 12,07 \text{ kr/km}) + (190 \text{ min} \times (320 \text{ kr/time}) / (60 \text{ min/time})) + 5 \text{ 100 kr} - (965,60 \text{ kr}) = 6 \text{ 354,70 kr}$

§ 6 Søknad og utbetaling

I forskriften heter det:

Ved søknad om reisetilskudd skal det benyttes søknadsskjema og bilagskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.

Søknadsfristen er 30. april for første kvartal, 31. august for andre kvartal, 31. oktober for tredje kvartal og 31. januar for fjerde kvartal.

Landbruksdirektoratet forestår utbetalingen.

Ved søknad om reisetilskudd skal det benyttes søknadsskjema LDIR-110 *Søknad om reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk*, fastsatt av Landbruksdirektoratet. Se også søknadsskjemaveilederen i skjemaet for mer informasjon om hvordan søknadsskjemaet skal fylles ut.

Søknad om reisetilskudd skal sendes til fylkesmannen i det fylket veterinærers faste kontorsted ligger.

Søknadsperioder med tilhørende søknadsfrister er spesifisert i tabellen nedenfor:

Søknadsperiode	Måneder som inngår i søknadsperioden	Søknadsfrist
1. kvartal	januar, februar, mars	30. april
2. kvartal	april, mai, juni	31. august
3. kvartal	juli, august, september	31. oktober
4. kvartal	oktober, november, desember	31. januar

Fylkesmannen skal som hovedregel avvise søknader som er sendt inn etter søknadsfristen. Dersom søknadsfristen faller på en helligdag, og søker ikke har mulighet for å sende søknaden som vedlegg til e-post, regnes søknaden som sendt innenfor søknadsfristen dersom den sendes per post første virkedag etter søknadsfristen.

I særlige tilfeller kan fylkesmannen dispensere fra fristen for å søke om reisetilskudd. Hva som er å betrakte som særlige tilfeller er redegjort for i omtalen av § 7 nedenfor. En

søknad som sendes inn etter søknadsfristen skal altså avvises og ikke realitetsbehandles, dersom det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon fra søknadsfristen.

Det er ingenting i veien for at fylkesmannen behandler søknader som sendes inn før søknadsfristens utløp. Fylkesmannen avgjør selv om det er hensiktsmessig å behandle søknader oftere enn hvert kvartal.

§ 7 Vedtak, dispensasjon og klage

I forskriften heter det:

Vedtak etter denne forskriften fattes av fylkesmannen.

Fylkesmannen kan dispensere fra reglene i § 5 andre ledd, og i særlige tilfeller fra § 6 andre ledd.

Vedtak fattet av fylkesmannen kan påklages til Landbruksdirektoratet.

I § 5 andre ledd heter det at så langt reisen ikke er foretatt som ledd i den veterinære vaktjenesten, skal avstanden fra nærmeste veterinærforetak legges til grunn ved beregning av tilskudd. Fylkesmannen kan dispensere fra denne regelen. Det er ikke krav om særlig tilfelle for å gi dispensasjon, men fylkesmannen må foreta en konkret vurdering i det enkelte tilfelle. Begrunnelsen for at regelen er slik utformet er at fylkesmannen skal legge til grunn at nærmeste veterinær kunne påtatt seg oppdraget og at man bare får reisetilskudd fra dennes kontorsted. Fylkesmannen kan imidlertid vurdere å gi dispensasjon fra denne regelen dersom nærmeste veterinær ikke kunne påta seg oppdraget. Som hovedregel skal det ikke gis dispensasjon hvis det er rekvirent som «er skyld» i at en annen veterinær enn den nærmeste veterinæren blir tilkalt. Dette gjelder f.eks. hvis rekvirent ønsker å benytte seg av annen veterinær enn den nærmeste veterinæren. Dersom rekvirent ikke har skyld i at en annen veterinær enn den nærmeste veterinæren må benyttes, kan det imidlertid vurderes å gi dispensasjon fra denne regelen.

Søknader sendt inn etter søknadsfristene i § 6 andre ledd skal avvises, så fremt det ikke foreligger særlige grunner til å gi dispensasjon fra denne regelen. Det er søkerens eget ansvar å sørge for at søknaden blir levert i rett tid. Dokumentasjon kan imidlertid ettersendes så lenge søknaden er sendt inn til rett tid.

Ved behandling av en søknad om dispensasjon skal det foretas en konkret og skjønnsmessig helhetsvurdering av om det foreligger et særlig tilfelle som tilsier at dispensasjon skal innvilges. Ordlyden tilsier at det er en høy terskel for å gi dispensasjon, og det er ment som en sikkerhetsventil i de tilfellene en står ovenfor svært urimelige resultater. Det skal i utgangspunktet ikke gis dispensasjon fra søknadsfristen dersom søker ikke har gjort tilstrekkelig selv for å sikre at søknaden ble levert i tide. Det bør for eksempel ikke gis dispensasjon dersom søker har forlagt eller glemt søknaden, reist på ferie eller av andre egenforskyldte grunner ikke har hatt mulighet til å søke innen fristen. Det kan imidlertid vurderes å gi dispensasjon dersom søker ikke er i stand til å ivareta sine interesser på grunn av ulykker, alvorlig sykdom, sykehusopphold og andre lignende hendelser utenfor søkerens kontroll i perioden rundt søknadsfristen.

Fylkesmannen skal etterspørre dokumentasjon i tilfeller hvor dette ikke er sendt med og som vil kunne få innvirkning på vedtaket, slik at utredningsplikten i forvaltningsloven

etterleves. Fylkesmannen kan sette en individuell frist for ettersending av slik dokumentasjon, slik at fylkesmannen har et beslutningsgrunnlag for vedtak.

§ 8 Opplysningsplikt og kontroll

I forskriften heter det:

Veterinærforetak som søker om tilskudd, plikter å gi de opplysninger og levere de dokumenter som er nødvendige for at fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet skal kunne forvalte ordningen, og kontrollere tidligere søknadsomganger.

Etter første ledd plikter alle søkere av tilskudd å gi de opplysninger som fylkesmannen og Landbruksdirektoratet finner nødvendige i forbindelse med forvaltning av ordningen. I nødvendighetskriteriet ligger det at opplysningsplikten ikke er ubegrenset og at bare relevante opplysninger kan kreves. Typisk vil dette dreie seg om grunnlagsmateriale for å kunne fatte vedtak om tilskudd, samt dokumentasjon som muliggjør en effektiv kontroll av om tilskuddsutbetalingen er i overensstemmelse med forskriften. Ved kontroll er det viktig at forvaltningen ikke ber om grunnlagsmateriale søker allerede har sendt inn, eller om opplysninger som forvaltningen er i besittelse av selv.

§ 9 Avkorting

I forskriften heter det:

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av reisetilskudd, skal det vurderes om hele eller deler av tilskuddet skal avkortes.

Bestemmelsen regulerer avkorting av tilskudd ved feilopplysninger. Risikoen for avkorting skal skjerpe søkerens aktsomhet ved utfylling og innlevering av søknad. Avkortning innebærer at man foretar en reduksjon i tilskuddet foretaket i utgangspunktet hadde rett på. En retting av søknaden i samsvar med de faktiske forhold er ikke en avkortning. En eventuell avkorting kommer i tillegg til oppretting av de uriktige opplysningene i søknaden.

Dersom fylkesmannen finner at det er gitt feil opplysninger i søknad, skal fylkesmannen alltid gjøre en vurdering av avkorting. Dette innebærer at fylkesmannen først må vurdere om feilopplysningene kunne ha medført en urettmessig utbetaling av tilskudd. Dersom så er tilfelle, må det gjøres en vurdering av om feilopplysningene er gitt aktsomt, uaktsomt eller forsettlig. Er det sannsynliggjort at søker var i aktsom god tro om de innleverte opplysninger, vil det ikke være aktuelt med en avkorting.

Det fremgår av § 9 at dersom fylkesmannen finner at feilopplysningene er gitt uaktsomt eller forsettlig, skal fylkesmannen alltid vurdere avkorting.

Det må foretas en konkret skjønnsmessig helhetsvurdering i hvert enkelt tilfelle, og en eventuell avkorting må tilpasses skyldgraden. Maksimal reaksjon vil være å avkorte hele tilskuddet. Det er ingen faste satser for hvor stort et eventuelt avkortingsbeløp skal være.

Følgende retningslinje kan brukes som et utgangspunkt for beregning av avkortingsbeløpet:

- Der en feilopplysning er gitt *simpel uaktsomt*, dvs. at søker burde ha forstått at opplysningen han ga kunne føre til at han fikk urettmessig utbetaling, kan det legges til grunn en standardisert avkortningsnorm. I det faktisk berettigede tilskudd kan det trekkes fra et beløp tilsvarende den merutbetaling feilopplysningen i søknaden ville medført.
- Der en feilopplysning er gitt *grovt uaktsomt* eller *forsettlig* ligger avkortningsnormen fra 60 – 100 %. At en feilopplysning er inngitt *grovt uaktsomt* innebærer at søker har opptrådt særlig klanderverdig og *måtte* vite at opplysningen var feil. At en feilopplysning er inngitt *forsettlig* innebærer at søker med viten og vilje har oppgitt feil opplysning for å oppnå en større tilskuddsutbetaling.

§ 10 Tilbakekreving og renter mv.

I forskriften § 10 første ledd heter det:

Dersom foretaket som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskriften eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan dette kreves tilbakebetalt fra mottakeren eller motregnes i senere tilskuddsutbetalinger. Tilsvarende gjelder for differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskudd som følge av vedtak om avkorting etter § 9.

Bestemmelsen regulerer tilbakebetaling der utbetaling har skjedd i strid med vilkårene. Hovedregelen vil være at tilbakebetaling skal kreves dersom feilutbetaling har skjedd, men regelen er en «kan»-bestemmelse» hvor det må vurderes om krav om tilbakebetaling skal fremmes og hvor mye som skal kreves tilbake. Hvorvidt tilbakebetaling skal kreves i det enkelte tilfellet, vil avhenge av en helhetsvurdering av konkrete omstendigheter og hensynet til rimelighet. Momentene i læren om *conditio indebiti* vil være til hjelp i vurderingen. Dette innebærer at det kan tas hensyn til grad av skyld hos mottaker, feilens art, beløpets størrelse og hvor lang tid som har gått siden feilutbetalingen skjedde. Aktsom god tro om feilutbetaling av tilskudd vil sjelden foreligge siden foretaket plikter å sette seg inn i regelverket for tilskudd det søker om. Aktsomhetskravet til veterinærer som mottar tilskudd etter denne forskriften er strengt i og med at de som selvstendig næringsdrivende regnes som profesjonell part.

Dersom fylkesmannen kommer til at det ikke skal kreves tilbakebetaling må begrunnelsen for dette noteres i saken. Vedtak om å kreve tilbakebetaling skal forhåndsvarsles i tråd med reglene i forvaltningsloven § 16 og begrunnes slik at mottakeren har et godt grunnlag for å vurdere om han vil klage på vedtaket eller ikke.

I forskriften § 10 andre ledd heter det:

Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Ved forsinket betaling etter påkrav påløper renter tilsvarende enhver tid gjeldende rentesats fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).

Bakgrunnen for denne regelen er at man ønsker å gjøre det lite attraktivt å ta sjansen på å beholde et uberettiget beløp inntil det eventuelt blir krevd tilbake. Regelen søker også å forhindre at feilutbetalinger skjer, fordi risikoen for å bli ilagt renter skal skjerpe søkerens aktsomhet ved utfylling og innlevering av søknad om tilskudd.

Grov uaktsomhet foreligger dersom foretaket har opptrådt særdeles klanderverdig og sterkt kan bebreides for at feilutbetaling skjedde. Forsett foreligger der foretaket har forårsaket den feilaktige utbetalingen med hensikt.

Retningslinjer for fylkesmannens saksbehandling

Innsending og behandling av søknader

Reisetilskuddet er en tilskuddsordning hvor veterinærene legger ut for utjevningskostnadene frem til de mottar tilskuddet. Av hensyn til søkerens likviditet og ordningens målsetning om utjevning, skal fylkesmannen legge til rette for månedlig innsending og behandling av søknader såfremt tilgjengelige ressurser tillater dette. Det er spesielt i tilfeller med store søknadsbeløp det er aktuelt å søke om og behandle søknader oftere enn kvartalsvis.

Behandling av søknader skal følge reglene i

- forskrift om reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk
- lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- reglement for økonomistyring i staten (økonomireglementet)

Det følger av § 11 a tredje ledd i forvaltningsloven at i saker som gjelder enkeltvedtak skal det gis foreløpig svar etter annet ledd dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt. Foreløpig svar kan bare unnlates dersom det anses som åpenbart unødvendig. Hvis det er aktuelt å be om mer opplysninger/dokumentasjon, bør søker samtidig gis et foreløpig svar. Foreløpig svar er viktig for å bekrefte at søknaden er mottatt og for å gi søkerne større forutsigbarhet når det gjelder tidspunkt for utbetaling av tilskuddet.

For alle søknader gjelder at fylkesmannen i sin behandling bør etterprøve at:

- summene i søknadsskjemaets felt 19 er korrekt summert
- riktige satser er brukt
- det er gjort fradrag for omsøkte besøk
- tilskuddsbeløp per kilometer og «andre kostnader» ved bruk av leid skyssbåt ikke overstiger tilskuddsbegrensningene som er fastsatte i jordbruksavtalen.

Dersom fylkesmannen finner grunnlag for å redusere og eventuelt avkorte omsøkt tilskuddsbeløp, skal søker alltid varsles og få mulighet til å uttale seg før det fattes vedtak.

Tilskudd til veterinære reiser skal ikke gis til å dekke merverdiavgift på kjøp av tjenester som veterinærforetakene senere kan fradragføre. Veterinærforetakene kan fradragføre merverdiavgiften på eventuelle utlegg de har på sine syke- og inseminasjonsbesøk i kraft

av at registrerte næringsdrivende kan fradragføre inngående merverdiavgift i sitt oppgjør med avgiftsmyndighetene. Utlegg skal derfor være ført i søknaden ekskl. mva.

Bruk av forskudd

Fylkesmannen kan vurdere å utbetale forskudd for deler av omsøkt tilskuddsbeløp til søkere som får søknadene sine trukket ut til kontroll, og hvor saksbehandlingstiden av den grunn blir lengre enn det som er å anse som normal saksbehandlingstid. Forskudd kan for eksempel utbetales samtidig med utbetalingen til søkerne som ikke ble trukket ut for kontroll for den samme søknadsperioden.

Fylkesmannen må i hvert enkelt tilfelle foreta en skjønnsmessig vurdering av om det kan utbetales forskudd, og hvor stor andel av omsøkt tilskuddsbeløp som da eventuelt kan utbetales. I vurderingen skal risikonivået i ordningen, vurdert ut fra resultatene fra fylkesmannens kontroll av ordningen, og risikonivået knyttet til den enkelte søker, legges til grunn. Bruk av forskudd bør ikke skje på en slik måte at det blir behov for å fakturere eller motregne i fremtidige tilskuddsutbetalinger som følge av gjennomført kontroll.

Vedtaksbrev, utbetaling og rapportering

Fylkesmannen skal sende ut vedtaksbrev (tilskuddsbrev) til samtlige veterinærforetak som søker om tilskudd. Vedtaksbrevet skal utformes i samsvar med kravene i forvaltningsloven og kravene til tilskuddsbrev i økonomireglementet.

Det skal fremgå tydelig av vedtaksbrev hvilken periode vedtaket gjelder for. Tilsvarende skal det fremgå tydelig av bilag til utbetaling hvilken periode utbetalingen gjelder for. Utsending av tilskuddsbrev og utbetaling skal skje samtidig.

Ordningen med veterinære reiser er unntatt fra kravene i økonomiregelverket om å stille vilkår til hva midlene skal benyttes til og til rapportering av bruken av midlene. Disse unntakene er gjort i Prop. 1 S fra Landbruks- og matdepartementet.

Kontroll

Kravene til kontroll av informasjon fra tilskuddsmottaker følger av *Reglement for økonomistyring i staten* (økonomireglementet).

Kontroll skal som hovedregel skje i forbindelse med saksbehandlingen. Dette er et viktig og effektivt kontrollprinsipp som sparer fylkesmannen for ekstraarbeid med å varsle eventuell omgjøring av vedtak, fatte omgjøringsvedtak og fakturere eller motregne i fremtidige tilskuddsutbetalinger.

I 2019 skal fylkesmannen gjennomføre risikobasert kontroll av minst 5 prosent av søknadene om tilskudd til veterinære reiser i hver søknadsomgang¹. Utplukket av søknader bør skje på bakgrunn av en risikovurdering av datagrunnlaget som det søkes tilskudd med utgangspunkt i, og/eller oppfølging av tidligere feil. Den grundige kontrollen kan avgrenses til de forholdene som vurderes å ha størst risiko for feil. Risikovurderingen som blir lagt til grunn for utplukk av søknaden bør gjøres som en del av kontrollplanen for 2019. Kontrollene må dokumenteres, både omfang og innhold.

¹ Kontrollkravet er forankret i tildelingsbrev 2019 til fylkesmannen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Følgende momenter kan være beheftet med risiko og derfor aktuelle for å avgjøre hvilke søknader som bør etterprøves grundigere (listen er ikke uttømmende):

- Store søknadsbeløp
- Store avstander
- Utstrakt bruk av skyssbåt
- Forhistorie med feil i søknadsdata

Hvilke etterprøvingstiltak fylkesmannen velger å benytte seg av, bør også gjøres på bakgrunn av en risikovurdering. Ved etterprøving av søknadsopplysninger kan følgende tiltak være aktuelle:

- Etterprøve om reiseavstandene oppført på søknadsskjemaet er korrekte. Dette kan gjøres ved å bruke karttjenester på internett.
- Etterprøve om reisen ble foretatt på den hurtigste og rimeligste måten, så langt det er forenlig med utførelsen av oppdraget. Mer informasjon om hva som menes med dette finnes under omtalen av § 5.
- Etterprøve om reiser som ikke er foretatt som ledd i den kommunale vakttjenesten er beregnet fra nærmeste veterinærforetak som kunne påtatt seg oppdraget. For å kunne foreta en slik kontroll må fylkesmannen ha oversikt over de ulike produksjonsdyr-veterinærenes faste kontorsted.

Regelen er ment å ha preventiv effekt, og er mest aktuell å kontrollere i områder eller situasjoner med konkurransepraksis.

Vi minner om at fylkesmannen har mulighet til å dispensere fra denne regelen. Se nærmere omtale av dette under omtalen av § 7.

- Etterprøve om reisen er gjennomført. Et typisk tiltak vil være å kontakte rekvirent for å etterprøve om vedkommende veterinær var på syke- og/eller inseminasjonsbesøk på det tidspunktet veterinæren har søkt om tilskudd for. Her vil det være relevant å be om kopi av faktura.
- Etterprøve om formålet med den omsøkte reisen var kunstig inseminasjon og/eller sykdom på husdyr. Husdyr er i denne sammenheng dyr som gir foretak rett til avløsertilskudd. Mer informasjon om dette finnes i omtalen av § 3. Typiske etterprøvingstiltak vil kunne være å undersøke i egne registre om rekvirentens foretak mottar avløsertilskudd, og å kontakte rekvirenten for å etterprøve om det faktisk var et syke- og/eller inseminasjonsbesøk som ble gjennomført.

Rapportering av 2018-kontrollene

Det fremgår av tidligere rundskriv 2017-32 til forskrift om reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk for 2018 at fylkesmannen burde etterprøve om lag 5 prosent av søknadene i hver søknadsomgang grundigere.

Resultatene fra gjennomførte kontroller i 2018 skal rapporteres i fylkesmennes årsrapporter for 2018. Benytt rapporteringstabell 182: *Kontroll av foretak – tilskudd og erstatninger – 2018* i rapporteringsportalen med dokumentreferanse: *Tildelingsbrev kap. 3.3.1.2.1.1*. I kolonnen *Effekter av kontrollpunktene* skal det bl.a. gis en kort beskrivelse av omfanget av avvik som ble funnet som følge av kontrollene. Denne beskrivelsen skal inkludere følgende opplysninger:

1. Antall søknader som er behandlet i 2018
2. Antall søknader som er kontrollert i 2018
3. Antall søknader hvor utbetalt tilskudd er lavere enn omsøkt på grunn av kontroll
4. Kort beskrivelse av avvik som ble funnet og som førte til at utbetalt tilskudd ble lavere enn omsøkt.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Hilde Haug Simonhjell
seksjonssjef

Inger Anne Ringereide
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Kopi til:
Landbruks- og matdepartementet Postboks 8007 Dep

0030 OSLO